

Bærekraftig utvikling mot 2030?

FNs handlingsplan for verden – vårt felles ansvar

VEILEDNINGSHEFTE TIL STUDIEOPPLEGG

Senterpartiskolen
Senterpartiets studieforbund

1. Studieopplegget Bærekraftig utvikling mot 2030 – vårt felles ansvar: hvorfor og hvordan

Jorden er en arv som vi forplikter å forvalte for våre etterkommere, og miljø- og klimaproblemene er vår tids største utfordring. Dette er en ramme rundt all politikk. Natur, miljø og klima må derfor sees i sammenheng med alle øvrige samfunns mål, og sikre en forsvarlig og bærekraftig forvaltning av ressursene og miljøet. Senterpartiet vil at Norge skal ta sin del av ansvaret for å løse miljø- og klimaproblemene. Vi støtter også internasjonale samarbeidsinitiativ som gir effektive, globale utslippskutt. [Senterpartiets Prinsipp- og handlingsprogram 2021 -2025 s 4.](#)

Agenda 2030 med de 17 bærekraftsmålene er FN sin handlingsplan for verden. Handlingsplanen innebærer en stor og omfattende kursendring for utviklingen i verden. Planen omfatter små og store stater, rike og fattige land, lokalsamfunn og storsamfunn, og det bærende prinsippet er at ingen skal utelates. Kort sagt omfatter handlingsplanen oss alle, men med et ekstra fokus på bekjempelse av fattigdom og en mer rettferdig, global fordeling.

Bærekraft handler ikke kun om natur, klima og miljø, men like mye om økonomiske og sosiale forhold. Vi klarer ikke å nå bærekraftsmålene gjennom tiltak som bidrar til enda mer fattigdom og ulikhet. Bærekraftig utvikling må derfor først og fremst sees i lys av rettferdig fordeling av ressurser, og global solidaritet for nåværende og kommende generasjoner. I praksis er dette et spørsmål om fordeling og forvaltning av de samlede ressursene i verden. Dette kjenner vi i Senterpartiet igjen. Vi kaller det *forvaltertankegangen*, som har vært en grunnleggende verdi i partiet vårt siden starten.

Arbeidet med bærekraftsmålene må skje lokalt, nær folk og i samarbeid mellom politikere, forvaltning, næringsliv og sivilsamfunn. KS støtter derfor aktivt opp om kommunesektorens bærekraftsarbeid: «*Bærekraftsmålene berører alle deler av kommunesektorens arbeid. FNs generalsekretær har selv uttalt at vi ikke når bærekraftsmålene uten lokal innsats. Det er derfor veldig viktig at så mange kommuner og fylkeskommuner nå går foran og viser vei, sier styreleder i KS, Bjørn Arild Gram*» i [pressemelding 26.5.2020 i forbindelse med etablering av Bærekraftsnettverket.](#)

I 2019 ble Senterpartiet ble landets tredje største parti i kommune- og fylkestingsvalget, med ca. 2 300 by- og kommunestyrerepresentanter og 106 fylkestingsrepresentanter. Dette betyr at Senterpartiet har stor påvirkningskraft gjennom å være et styringsparti, også når det gjelder det viktige arbeidet med Agenda 2030 og bærekraftsmålene.

Målgruppen for studieopplegget er i første rekke folkevalgte og tillitsvalgte både i kommunen og i fylket, men inviter gjerne med andre interesserte. Studieopplegget passer også for Senterungdommen og Senterkvinnene. Hvis dere blir mange, er det fullt mulig å registrere flere kurs/studieringer i ett og samme lokallag.

Denne veiledningen er et hjelpemiddel for studieleder, kursleder eller andre som skal lede kurset/studieringen. Innmelding og rapportering av gjennomført kurs/studiering skal skje i [Kursportalen](#). All viktig, praktisk informasjon om frammøteliste, antall timer, antall deltakere står innledningsvis i studieheftet, og blir ikke gjentatt her.

Mer informasjon: www.senterpartiskolen.no.

Spørsmål? Ta kontakt med Senterpartiets Studieforbund, sps@sp.no

2. Forslag til gjennomføring av studieopplegget

I tillegg til veiledningen består studieopplegget av

- Studieheftet *Bærekraftig utvikling mot 2030. FNs handlingsplan for verden - vårt felles ansvar*. Heftet kan hentes på www.senterpartiskolen.no, eller bestilles som kopi fra Senterpartiets Studieforbund, sps@sp.no
- PowerPoint: hentes på www.senterpartiskolen.no

Det viktigste er at studieopplegget tilpasses lokalt, slik at det gir størst mulig utbytte for deltakerne. Det kreves minimum fire timer og fire deltakere for å få opplæringstilskudd, men opplegget er fleksibelt og kan varieres og kombineres med foredrag, gruppearbeid, studieringmetodikk, debattmøter osv. Det går også an å hente inn foredragsholder eller prosessveileder til hele, eller deler av kurset. I forslaget til gjennomføring anbefales tre samlinger, men del gjerne opp i flere samlinger hvis dere vil. Om ønskelig kan dere også gjennomføre hele studieopplegget med minimum fire klokketimer sammenhengende på dagtid eller kveldstid. Det er dessuten mulig å ha en felles samling med flere lokallag, og gjennomføre resten av studieopplegget som studiering i eget lag. Finn den formen som passer best hos dere, og bruk den friheten dere har til å organisere eget studiearbeid.

1. samling: Hva menes med bærekraft, og hva er FNs bærekraftsmål?

Forberedelse: deltakerne bes om å lese side 4-15 i studieheftet på forhånd. Deltakerne presenteres for hverandre. Bruk tid på å bli trygg i gruppen, slik at alle får komme til orde. Gå gjennom PowerPoint del 1, eller gi en innledning til diskusjon. Hent gjerne inn en ekstern innleder. Kanskje har kommunen en ansatt miljøvernrådgiver, konsulent, eller andre som jobber med bærekraftsspørsmål? Eller kanskje finnes det folk i lokallaget, eller andre i nærmiljøet som kan innlede til diskusjon. Gå gjennom spørsmålene i studieheftet, diskuter og ta gjerne en oppsummering til slutt. Avtal neste samling.

2. samling:

Det handler om demokrati: Hvordan jobbe med bærekraftsmålene i kommuner og fylker?

Forberedelse: les side 16 -25 i studieheftet. Ta en kort repetisjon fra 1. samling, før gjennomgang av PowerPoint del 2, eller en innledning til diskusjon. Finn gjerne en engasjert innleder, som kan si noe om folkevalgtes rolle i et bærekraftperspektiv, og hvorfor lokaldemokratiet er avgjørende i arbeidet med bærekraftsmålene. Bruk god tid på å gå gjennom spørsmålene i studieheftet, oppsummer og avtal neste samling.

3. samling: Tenke globalt, handle lokalt: internasjonal solidaritet

Forberedelse: lese side 26-30 i studieheftet (be også deltakerne også om å se gjennom tillegget i heftet, hvor alle bærekraftsmålene er presentert.) Kort repetisjon fra 2. samling, før gjennomgang av PowerPoint del 3, eller innledning til diskusjon. Kanskje dere kan finne en spennende innleder, som kan si litt om internasjonalt solidaritetsarbeid? Har kommunen en vennskapskommune som det kan være interessant å høre om?

Fokus bør være på at lokalsamfunn over hele verden er engasjert i arbeidet for vår felles framtid - med bærekraftsmålene som handlingsplan. Avslutt med en oppsummering av kurset/studieringen, gjerne med en kort refleksjonsrunde blant deltakerne.

3. Tips til deg som skal lede kurset/studieringen

Noe å huske på før kursstart

- Bestille rom/et sted å være, og gjøre avtale med eventuell foredragsholder eller andre som skal bidra under kurset.
- Organiser kaffe/te-pauser og litt å spise. Ansvar for bevertningen kan gå på omgang blant deltakerne, eller gi beskjed om at hver enkelt tar med seg det de vil drikke og spise.
- Gi beskjed til deltakerne om tid, sted, hva de skal ha med seg osv.
- Se gjennom studieheftet, slik at du er forberedt. Ta også en titt på studieplanen: se www.senterpartiskolen.no
- Teams-møte eller lignende: sett opp møtet, og send ut invitasjonene i god tid. Oppgi et telefonnummer deltakerne kan ringe for å få hjelp (enten ditt eget, eller til en som kan gi teknisk hjelp om dette trengs.)
- Ved fysiske samlinger: følg gjeldende smittevernregler med hensyn til avstand og hygiene. Ta kontakt med kommunen/kommuneoverlege hvis du er usikker.

Digitale samlinger

For å få opplæringstilskudd, må kurset gjennomføres med minimum 50% fysiske samlinger. Resten av tiden kan gjennomføres på f. eks Teams eller lignende plattformer, hvor deltakerne er til stede samtidig. Ut 2021, og fram til 30.06.22 er det tillatt å gjennomføre rene, digitale samlinger på grunn av Korona-situasjonen. For tips og råd se:

[Veileder for digitale kurs og studieringer](#)

Noen enkle pedagogiske råd

Din rolle som kursleder/studieringleder er å stimulere til diskusjon, refleksjon og gode samtaler. Du skal også bidra til at kunnskap og erfaringer deles, og at det blir god stemning og motivasjon underveis i kurset. Husk at dette kursopplegget er en prosess, og at det viktigste er å stille spørsmål, snakke sammen og gi rom for ettertanke. Svarene er mindre viktige enn de gode spørsmålene, og det finnes ingen «fasitsvar».

- Tenk gjennom hvordan du håndterer starten/innledningen på kurset. Skap god stemning, dere skal ha det hyggelig sammen. Trivsel fremmer læring!
- Digitale møter, Teams eller lignende: ønsk velkommen, og fortell hvordan du tenker samlingen kan gjennomføres, hvordan folk skal ta ordet, og eventuelt bruke chatte-funksjonen. Sørg for at alle kommer til orde, og får ordet etter tur. Alle bør ha på kamera. Ved starten av samlingen: spør om lyden er god, slik at alle hører det som blir sagt. Be folk si fra eller skrive i chatten dersom de har problemer eller spørsmål.
- Post-it-lapper, papir og skriveredskap kan brukes for å visualisere og dokumentere arbeidet.
- Still tydelige, enkle spørsmål som gir mulighet for diskusjon, samtale og ettertanke.

- Sørg for at alle kommer til orde i diskusjoner.
- Forsøk å stimulere og støtte gruppen hvis dialog og diskusjon kjører seg fast. Gå eventuelt videre hvis det blir «stille» når du stiller spørsmål.
- Vær lyttende og oppmerksom, og vær nøye på å se og høre den enkelte deltaker.
- Del gjerne opp i mindre grupper som kan diskutere oppgavene. Dette må du se an, i forhold til gruppestørrelsen på hele kurset – og hvordan deltakerne fungerer sammen som en gruppe.
- Spill på de ressursene som deltakerne utgjør, det er viktig å utveksle erfaringer og dele kunnskap.
- Husk pauser!
- Variasjon i arbeidsmåter er bra, og egenaktivitet er den beste måten å lære på.

Kurslokaler med internett-tilgang

Kurslokalene bør ha tilgang til internett og projektor. Deltakerne bør ta med egen PC, nettbrett eller mobiltelefon for å få tilgang til digitalt fagstoff underveis i kurset. Studieopplegget kan gjennomføres ved kun å benytte studieheftet, men det anbefales å bruke lenkene for å få mer variasjon i studiearbeidet. Husk at Voksenopplæringsloven gir rett til å få bruke offentlige undervisningslokaler gratis til gjennomføring av kurset.

Lykke til med studiearbeidet!

Senterpartiskolen
Senterpartiets studieforbund

www.senterpartiskolen.no